

Yttrande

Datum 2018-08-13
Klassificering 1.1.4
Dnr RAÄ-2018-2155

Ert 2018-05-18
Er Ku2018/00773/KO

Yttrande över betänkandet Konstnär – oavsett villkor? (SOU 2018:23).

Kulturdepartementet har begärt Riksantikvarieämbetets yttrande över betänkandet Konstnär – oavsett villkor? (SOU 2018:23).

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet avstyrker förslaget om ändring av förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Gränsdragningen mellan Digisam och det föreslagna samordningskansliet för digitalisering av den offentligt finansierade kulturen vid Kulturrådet är inte tillräckligt utrett.

Riksantikvarieämbetet avstyrker därför förslaget.

Förslagen

En särskild utredare har sett över de statliga insatserna och villkoren för professionellt verksamma konstnärer.

Utredningen bedömer att förändringar i omvärlden lett till att konstnärernas betydelse för samhällsutvecklingen har blivit tydligare. Utredningen föreslår därför en ny konstnärspolitik som grundar sig i konstens betydelse för människan och hela samhällets utveckling.

Kultursamverkansmodellen omfattar inte konstnärspolitiken men utredningen noterar att regioner tagit initiativ med konstnärspolitiskt innehåll. I syfte att ytterligare stärka konstnärsperspektivet i kulturplanerna och ge utrymme för nya konstnärliga uttryck anser utredningen att förordningen för modellen ska vara helt tillitsbaserad. Det föreslås därför att staten inte längre ska styra genom att ange fördelningen till olika konst- och kulturformer. Utredningen föreslår även att resurserna till det professionella kulturlivet och konstnärerna i regionerna tillförs ytterligare 25 miljoner kronor från och med 2020.

Utredningen föreslår vidare bland annat att det ska tas fram en samlad strategi för digitaliseringen av den offentligt finansierade kulturen och att ett samordningssekreteriat ska inrättas vid Kulturrådet.

Riksantikvarieämbetet
Storgatan 41
Box 5405
114 84 Stockholm
Tel 08-5191 8000
E-post registrator@raa.se
Hemsida www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Bankgiro 5052-3620

Synpunkter

9.5.3 Kultursamverkansmodellen

Utredningens förslag att ta bort de konst- och kulturformer som anges i 8 § förordningen (2010:2012) om fördelningen är dåligt underbyggt. Den nuvarande ordningen är ett sätt att säkerställa en mångfald av konstnärliga och kulturella uttryck i regionerna. Dessutom underlättar det uppföljningen av bidragsgivningen. Förslaget avstyrks därför.

9.4.2 Digitaliseringens påverkan på konstnärernas yrkesutövande

Riksantikvarieämbetet samordnar och stödjer arbetet med digitalisering, digitalt bevarande och digital förmedling inom kulturarvsområdet. Statens kulturråd, Statens konstråd, Arkitektur- och designcentrum och Moderna museet är myndigheter som medverkar i Digisam. Förslaget att inrätta ett samordningskansli för digitalisering av den offentligt finansierade kulturen vid Kulturrådet är inte tillräckligt utrett i relation till Digisam. Förslaget avstyrks därför.

Övrig synpunkt

9.4.6 Offentliga inköp av konst

Riksantikvarieämbetet ser positivt på det aviserade förslaget att statliga fastighetsbolag ska avsätta 1% av byggkostnaderna för att satsa på offentlig konst. Detta förslag går i linje med Davosdeklarationen som antogs av Europas kulturministrar i januari 2018 och som förespråkar strategiskt politiskt stöd för främjandet av god bebyggd miljö.

Detta beslut har fattats av riksantikvarien Lars Amréus efter föredragning av Karin Altenberg. Även överantikvarien Knut Weibull har varit med om den slutliga handläggningen.

Lars Amréus

Karin Altenberg